

27.5.2021

Lainsäädännön soveltamisen ja edistämisen työryhmän kokous 3/2021

Aika 27.5.2021 klo 13:00–14:30

Paikka Teams

Osallistujat Emilia Laitala, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Walteri Heino, valtiovarainministeriö, sihteeri

Paikalla:

Sami Aalto, opetus- ja kulttuuriministeriö
Annika Collin, ympäristöministeriö
Ethel Eriksson, Sipoon kunta
Merita Erkkilä, liikenne- ja viestintäministeriö
Merja Heikkonen, Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta
VANE
Tomas Lehtinen, Helsingin kaupunki
Susanna Paakkola, maa- ja metsätalousministeriö
Mika Paasikallio, Patentti- ja rekisterihallitus
Tiina Salminen, työ- ja elinkeinoministeriö
Ida Sulin, Kuntaliitto
Anna-Stina Tarkka, oikeusministeriö
Taito von Konow, Verohallinto

Poissa:

Emilia Ojala, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Marjukka Saarijärvi, valtiovarainministeriö
Meri Pensamo, työ- ja elinkeinoministeriö
Noora Kallio, Digi- ja väestötietovirasto
Outi Äyräs-Blumberg, sosiaali- ja terveysministeriö
Teija Hautera, Kansaneläkelaitos

Erikseen kutsuttuna:

Petteri Ohvo, valtiovarainministeriö
Sanna Sinisalo, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Elisa Kotiniemi, Etelä-Suomen aluehallintovirasto

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen 13.02.

2 Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)

Asialista ja edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

3 Lainsäädännön soveltamisen ja edistämisen työryhmän tilannekatsaus (liite 2)

Esittelijä: Emilia Laitala, valtiovarainministeriö

Sanna Sinisalo on siirtynyt valtiovarainministeriöstä Etelä-Suomen aluehallintovirastoon. Sannan seuraajan nimeäminen on toistaiseksi työn alla valtiovarainministeriössä. Resurssihaasteista johtuen alatyöryhmien työn aikataulutus tulee venymään. Työryhmälle kalenteroidut pääasialliset tapaamiset säilyvät kuitenkin sovitulla paikoilla, ja alatyöryhmien aikataulutusten osalta palataan asiaan kesälomien jälkeen.

Elinkeinoharjoittajien digitaalisen asioinnin edistäminen alatyöryhmän osalta kerrottiin tiedoksi kaupparekisterilain uudistamisen yhteydessä esille nousseet asiat liittyen yritysten digitaalisen asioinnin edistämiseen. Asiasta on valmistumassa HE syksyllä. Alatyöryhmässä on hyvä käsitellä asiaa syksyllä mahdollisten linjaustarpeiden tai jopa säädösmuutosten näkökulmasta.

Lainsäädännön tilannekuvan työstämisen alatyöryhmän osalta on sovittu vastuut ja keskusteltu visualisoinnista. Tilannekuvaan on jo koottu digipalvelujen kehittämiseen liittyvää lainsäädäntöä. Tarkoituksena on avata lakien sisältöjä mm. velvoitteiden ja mahdollisten sanktioiden osalta, ja linkittää dokumenttiin mahdolliset olemassa olevat ulkoiset ohjeet. Työtä jatketaan seuraavaksi mm. lopullisen tuotoksen suunnittelun ja visualisoinnin osalta. Alatyöryhmän jäsenet voivat halutessaan vapaasti muokata tilannekuvadokumenttia. Valtiovarainministeriö palaa dokumentin työstämiseen ja edistämiseen kesälomien jälkeen tarkemman aikataulun ja resursoinnin osalta.

Keskusteltiin EU-säädöshankkeiden tuomisesta mukaan lainsäädännön tilannekuvaan. Tarkoituksena on luoda tilannekuvadokumentin lisäksi näkyvä myös laajemmin käynnissä olevaan työhön. Helsingin kaupungilla on käynnistymässä projekti, jossa tarkastellaan EU-lainsäädäntöä. Projektin sisältöjä tullaan avaamaan myös työryhmälle. Lisäksi varmistetaan, että valtiovarainministeriön valmistelu EU-lainsäädännön osalta tulee työryhmälle tietoon.

Keskustelu merkittiin tiedoksi.

4 Paikallishallinnon erityishuomiot lainsäädännön edistämisestä ja kehittämisestä (liite 3)

Esittelijät: Ethel Eriksson, Sipoon kunta, Ida Sulin, Kuntaliitto sekä Tomas Lehtinen, Helsingin kaupunki

Paikallishallinnon näkökulmasta on tärkeää, että sääntely on yhteensopivaa sekä käytännössä selkeää ja toimivaa. Paikallishallinto edustaa hyvin erilaisia viranomaisia ja digipalvelujen käyttäjiä, ja resursointi vaihtelee kuntien kokoluokan mukaan. Tästä huolimatta tarpeet ja haasteet ovat yhteisiä, ja paikallishallinto toimii usein uudistusten ketteränä kokeilukenttänä. Paikallishallinnon tarpeita on tunnistettu mm. datan käytön, digi ensisijaisuuden ja yhdessä kehittämisen osalta.

Lainsäädännön osalta tulisi tarkastella koko ”digitaalista pinoa” verkkoyhteyksistä ja servereistä aina sovellukseen ja käyttäjään asti. Nykyisen, käyttäjätasolle jäävän keskustelun lisäksi olisi tärkeää ratkoa erikseen nimenomaan datan hyödyntämiseen liittyviä lainsäädännöllisiä ongelmia. Lisäksi toivotaan, että digin ensisijaisuutta edistettäisiin lainsäädännössä vaihtamalla nykyisestä *opt in* -mallista *opt out* -malliin. Yhteiskehittämistä tulisi tehdä skaalautuvasti ja olemassa olevia yhteisiä tietovarantoja hyödyntäen. Digipalvelujen saavutettavuus ja turvallisuus tulisi lainsäädännöllä osoittaa digipalvelujen toimittajien vastuulle.

Keskusteltiin siitä, mitä työryhmä voi tehdä näiden näkökulmien edistämiseksi. Paikallishallinnon edustajien toiveena on, että ”digitaalinen pino” jää kuvana ja mallina ihmisten mieleen. Asiaan palataan työryhmässä syksyllä.

Keskustelu merkittiin tiedoksi.

5 Etelä-Suomen aluehallintoviraston saavutettavuusvalvonnan tilannekuva (liite 4)

Esittelijä: Sanna Sinisalo, Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston (Esavi) saavutettavuusvalvonnan resurssit ovat kasvaneet Sanna Sinisalon ja Juha Suomalaisen aloitettua uusina henkilöinä. Saavutettavuusvalvontaan tulee säännöllisesti ilmoituksia sekä saavutettavuusvalvonnalle kuuluvista asioista, että muista asioita. Kerrottiin tiedoksi, että Esavi tulee antamaan päätöksen myös Helsingin yliopistossa käyttöön tulevasta SISU-järjestelmästä.

Esavi tekee vuosittain EU:n täytäntöönpanopäätökseen perustuvaa valvontaohjelman mukaista valvontaa sekä automatisoidusti että asiantuntijatyönä. Yksinkertaistettu valvonta pyritään tekemään automatisoidusti Salvia-palvelulla, ja asiantuntijatyönä toteutetaan puolestaan kattava valvonta. Ensimmäisessä otoksessa valvotaan 185 verkkosivustoa yksinkertaistetulla menetelmällä ja neljä mobiilisovellusta (jatkossa 12 mobiilisovellusta valvontajaksoa kohti). Kattavan valvonnan verkkosivustojen otokseen on puolestaan valittu 20 verkkosivustoa. Digitaalinen palvelu voi valikoitua osaksi valvontaohjelmaa eri syistä, esim. yhteiskunnallisen merkittävyyden vuoksi. Valvonta ei kuitenkaan korvaa sivuston saavutettavuusarviointia, josta palveluntarjoajan tulee huolehtia.

Keskusteltiin Salvia-palvelusta ja Esaviin tulleista ilmoituksista liittyen captcha-tunnuksiin ja videoihin. Salvia-palvelu perustuu Portugalin käyttämään ohjelmaan, jota on muokattu Suomeen sopivaksi. Captcha-tunnuksiin liittyviä saavutettavuusilmoituksia ei tullut viime aikoina, kun taas videoihin liittyviä kysymyksiä tulee tasaisin väliajoin. Esavin nettisivuilta löytyy webinaari, jossa avataan videoiden saavutettavuusvaatimuksia.

6 Muut asiat

7 Seuraavat kokoukset

- Ma 30.8.2021 klo 13–15, sijainti päätetään myöhemmin
- Ma 25.10.2021 klo 13–15, sijainti päätetään myöhemmin
- Ke 15.12.2021 klo 13–15, sijainti päätetään myöhemmin

8 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:30.

Liitteet

Liite 1: [Edellisen kokouksen pöytäkirja](#)

Liite 2: [Työryhmän tilannekatsaus](#)

Liite 3: [Paikallishallinnon erityishuomioiden lainsäädännön edistämisestä ja kehittämisestä](#)

Liite 4: [Etelä-Suomen aluehallintoviraston saavutettavuusvalvonnan tilannekuva](#)

Jakelu

Työryhmän jäsenet ja varajäsenet

Tiedoksi